

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1902. november 16.

Vasárnap.

XXI évfolyam 91. szám.

Felölős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Fél évre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábnál petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyitott sor 30 fillér.
A hirdetések a nyitott sor díjára előre fizetendő.

Forrongó tanítók.

A példabeszédessé vált tanítói türelem immár teljesen fogytán van. Erre mutat az állami tanítóknak vasárnap Budapesten tartott gyűlése, melyen mintegy kétezer állami tanító vett részt. És ne csodálkozzék ezen senki. Évek hosszú sora óta kéri, könyörgi a tanítóság szomorú anyagi helyzetének javítását és évek hosszú sora biztatják, hitegetik is őket azzal, hogy felvirrad majd az ő napjuk is és nemcsak az „erkölcsi elismerés” lesz majd osztályrészük, hanem gondoskodni fognak arról is, hogy nehéz és magaslatos hivatásuknak megfelelő díjazásban részesüljenek.

És csakugyan napjuk már felmenőben van!

Az állami tisztviselők fizetésének javításáról szóló törvényjavaslat még nincs ugyan a képviselőház asztalán, de a tanítóság már tudja — hisz a Néptanítók Lapjában közzétették. — hogy a majdan benyújtandó javaslat mily bőkezűen fog róluk gondoskodni.

Nézzük csak milyen e bőkezű gondoskodás.

A pénzügyminiszter expozéjában kijelentette, hogy az állami tisztviselők legkisebb kezdő fizetése ezernégyszáz korona

lesz. Az állami tanítók, kik mindig azt kérték, hogy az állam adjon nekik is legalább oly fizetést, mint más, legszerényebben díjazott tisztviselőinek, bizonyították, hogy e minimális fizetést tőlük nem fogják megvonni, mit annnyival is inkább hihettek, mert ezt — azonkívül, hogy mindenki természetesnek találta — meg is ígérték nekik.

Hogy azonban a tanítóság ne sokáig áltassa magát abban a hiu reményben, hogy egy sorba helyezze majd azokkal a tisztviselőkkel, kiknek összes kvalifikációja a négy polgári, — vagy középiskolai osztályról szóló bizonyítvány, tudatták velük, hogy az állami tanítók fizetésének minimuma ezer korona lesz vagyis éppen négyszáz koronával kevesebb mint bármely más tisztviselőé.

Erre a nem várt hírre, melyet a tanítói méltóság teljes megalázásának tekintenek, valóságos forrongás ütött ki a tanítóság közt. E forrongás kifolyása volt a vasárnapi gyűlés. Eltekintve attól, hogy az állami tanítók nagy része eddigelé is ezer korona alapfizetést és ezenkívül száz korona ötdéves pótlékot kapott, tehát a rég várt fizetésjavítás nekik alig biztosít valamelyes, fizetésben való előmenetelt, egyáltalában nem tudják felfogni, hogy

azért, mert négy középiskolai osztály elvégzése után még négy éven át készültek elő jövődöbeli életpályájukra, ily kemény büntetésben fognak részesülni. Aztán hol marad az oly sokszor hangoztatott „magaslatos hivatás”?

Hiszszük és reméljük, hogy a tanítóság most hangoztatott kívánságait teljesíteni is fogják és megszűnik majd a köztük uralkodó forrongás és elégedetlenség, melyből kiszámíthatatlan kár háramlanék az oly szép fejlődésnek indult állami népoktatásügyünkre és visszaadják a tanítóságot az iskolának, melytől elvonni nem szabad, ha még oly nagy áldozatokba kerül is.

És ezt annál is inkább hiszszük, mert a tanítók monstre-küldöttségének Lukács pénzügyminiszter határozottan kijelentette, hogy a lapokban közölt tervezet nem végleges és ő úgy óhajtja a tanítók fizetését rendezni, hogy nagyobb legyen a kezdőfizetés s a tanítók többsége meg legyen vele elégedve. Hogy így legyen, a magyar nemzeti mivelődés ügye érdekében őszintén óhajtjuk.

„Magyar Hírlap”

Költségvetés a pénzügyi bizottságban. A képviselőház pénzügyi bizottsága hétfőn délután

TÁRCZA.

A babona, humoros világitásban.

Írta: Asbóth Viktor. *)

(Folytatás és vége.)

Ha mégis illenék vagy egyáltalán szabad volna e diszes helyről, a mai korban, a XX. században s pláne november 8-án, szombati napon, este 1/210 órakor boszorkányról szólni, én a lehető legnagyobb készséggel s minden lelkiismeret furdalás nélkül a javas asszonyokat, meg a kártyavetítőket az u. n. pythiákat ruháznám fel ezen subtilis titlussal, de mivel működésüket és ártani tudó nagy hatalmukat ismerem, nem igen bátorkodom beléjük kötni, no-hogy buzgóságommal magamnak értsak. . . Mindazonáltal, ha bájos Hallgatóm közül valaki, óhajt előtűnk ismeretlen bajára orvosságot megtudni a boszorkány gyógyszerárából, egy receptet emlékül megsugok: Végy egy drb istentehenkét, Szt. János előtt szedett ezerjófűvet; egy olyan fának forgácsát, melyet a villám ütött meg, kőris bogarat,

*) A kézdivásárhelyi nőegylet nov. 8-án tartott filléres-télyén felolvasta a szerző.

karácsonyi morzsát és tatari brikett szénport, ezt a sok finom jószágot addig törd és keverd, míg akasod el nem fűrad, akkor rázd meg jól, vedd be és én egy pengénélküli nyeletlen bieskát teszek ki szá, tíz koronás aranyra, hogy az eredmény biztos lesz, vágyad teljesül, bajod elmúlik. Prosit. A ki karácsony estéjén mézes foghagymát nem eszik: torokfájós lesz, a ki pedig diót eszik, de méz nélkül, mind kihull a foga. Veszedelemes pórtéka mindakettő. . . Ha egy lányka már több év óta nem kapott karácsonyfát és egyszer csak kap: rövid idő alatt férjhez megy. Ehhez bátor vagyok az „Álmoskönyv” nyomán megjegyezni, öröm a lánynak, gond a szülőknek. Részemről inkább a leány pártjára állok. Szilveszter éjjelén a szerelmesek álmodtenek s azt vízbe dobják, a képződött alakok mutatják, milyen foglalkozásu lesz a férj. Megtörténik, hogy a ki katonát vár, kéményseprőt talál, viszont a ki doktort keres, papra akad a furesz ólomfigurában. Ez azonban egy cseppet sem vonja le az ólom tekintélyét, marad minden a régi ben.

Ha jobb szemed viszket: sirni fogsz, ha a bal: öröm ér. A kinek pedig a tenyere viszket, ha jobb: pénzt kap, ha bal: p'nt az.

Ide már nem quadrál: „öröm ér.”

Ha két egyén egyszerre ugyanegy szót ejt ki: aznap, két szerelmes találkozik. Tiszteljük az érzelmeiket!

Az új holdnak mindegyik vasárnapja igen alkalmas arra, hogy a leány azt, a ki őt kezével, szívével, szorgalmával és szerelmével boldogítani fogja — maga elé idézze. A leány ugyanis e napon elvesz egy ruhát, a vacsora után belerakja a kást, villát, kanalat, sóba mártott kenyeret, egy kis tükröt, egy fésűt, aztán lefekvés előtt így imádkozik:

„Oh édes Istenem, ki mindent megtehetsz, parancsold annak, ki férjem lesz, hogy álmomban megjelenjék. Ha a vízen túl lakik, ime itt az evező (felmutatja a kanalat,) ha erdő választja el, itt a balta (felm. a kást,) ha pedig utjában göröngyökre akad, itt az eszköz (felm. a villát) jöjjön csak, óh jöjjön, van itt só és kenyér: együtt eszünk; van fésű és tükr: együtt fésülködünk és vígan megyünk majd az esküvőre. Azt mondják, hogy ennek az imádságnak olyan nagy a fogantatja, hogy a vőlegény alig várja a pillanatot, mely az aranyosnak szemére rózsafátyolt borít, annyira siet magát megmutatni.

Fájdalom, hogy ilyen szerencsébe nem részesülhetek. . . Ha bőjtben tánczolnak: kevés szilva terem a fákon. A ki pénteken sir: vasárnap jókedvű lesz. Ha egy nagy társaságban, pl. itt a Tiszelt Tanácsházban most, hirtelen nagy csend támad valakinek keresztben van a lába.

Nem szabad senkit páratlan számban megcsó-

(215. 2-) A legszébb és legalkalmasabb Karácsonyi és újévi ajándék	egy életnagyságu arckép, a melyet alattírt teljes felelősség mellett személyesen az arcképhez nem hasonlítanak, azt átvenni senki sem köteles. — Ezen örökre való emlékek Creon, Platin, Pastel és olajfestmény kivételben 6 forinttól kezdve készíttetnek. Minthogy az itt és vidéken általán szállított képekről számos elismerő nyilatkozatok vannak birtokomban, azok bárkinek rendelkezésére állanak. Bővebb felvilágosítást készséggel ad	Redlinger J. arcképfestészeti vállalata Brassó.
---	--	--

tartott ülésében kezdte meg a költségvetés tárgyalását.

A tisztviselők fizetésrendezése. A pénzügyi bizottságban Széll miniszterelnök Komjáthy kérdésére kijelentette, hogy a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló javaslat minél előbb a képviselőház elé kerül.

A képviselőházból.

Az indemnítási törvényjavaslat tárgyalása során nov. 11-én az első szónok Ráth Endre, Kézdivásárhely város képviselője volt. Temperamentumos és jó hangú szónoknak bizonyult s tüzes függetlenségi attitűdjéhez nemcsak elvtársai adták meg a kórust lelkes helyesléssel, de a kormánypárt is érdeklődéssel hallgatta a máris ügyes parlamenti érzékekkel és rátermettségre valló határozottsággal érvelő ifjú képviselőt. Ráth nem fogadta el a javaslatot; s ezzel támogatni is igyekezett; közben a székelység ügyeiről s az állami tanítók fizetésének rendezéséről szolt méltó lelkesedéssel; rátért a kézdivásárhelyi polgári leányiskola államosítása kérdésére is, kifejezve, hogy az államosításhoz csak pár ezer korona lenne szükséges, de erre nincs pénze a kormánynak. *)

Utána Egri Béla képviselő beszélt, a kibeszédében az állami tanítók fizetéseknek a tanítók jogos és igazságos alapon való rendezésére hívta föl a kormányt.

Szerdán Pichler Győző és Szalay László beszéltek, utánk Kresmarik János és Barta, Ödön interpelláltak a beregi inségesek ügyében, melyekre Széll Kálmán miniszter olyan megnyugtató választ adott, hogy a Ház egyhangulag vette azt tudomásul.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottsági üléséből.

Sepsiszentgyörgy, november 11.

A bizottság november havi ülését Potsa József v. b. t. tanácsos, főispán elnöklete alatt tartotta meg.

*) Az igazságnak megfelelően helyre kell igazítanunk a képviselő ur beszédének e részét. A kézdivásárhelyi polgári leányiskola államosítását ugyanis a jövő évi szeptember 1-től kezdve, a miniszter okt. 9-én kelt leirata szerint elhatározta, a városnak e célra tett ajánlatát elfogadta, sőt e célra iskola-épület melletti létesítését is kimondotta, a mint ezt lapunk 89. számában is megírtuk.

Szerk.

A székelyudorok havi jelentései a következőkben ismertetik a közigazgatás október havi folyamát.

Közigazgatás.

Szent-Iványi Miklós alispán jelentése szerint október hónapban Rákosi József járási írnok 13, Szabó Ödön alszámvévő 30, dr. Daday Vilmos kórházi főorvos 15, Útő Áron szolgabíró 10, Vajna István árvaszéki ülnök 8, Magyarósi Ferencz j. írnok 14, Garza Gyula főszámvévő 6 és Barthos József levéltárnok 3 napi szabadságidőt élveztek.

Iktatóra érkezett 2357 drb.

Tizenöt napos utazási igazolvány kiadott 262 drb., egyéves utlevél kioszkoltatott 118 drb.

A törvényhatósági képviselő-bizottság okt. hó 15-én tartotta őszi rendes közgyűlését, mely alkalommal a vármegye 1903. évi költségvetése lett megállapítva, a községek 1903. évi költségvetése felülvizsgálatott, ugyancsak a községi számadások. A vármegyei legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1903. évi névjegyzéke az igazoló-választmány jelentése, alapján tudomásul vétetett. Az időközben megüresedett választott bizottsági tagsági helyekre az új választások elrendeltettek; több a közgyűlés idejéig beérkezett vármegyei, községi és magánügy elintéztetett.

Bejelentette alispán, hogy Darányi Ignác m. kir. földmívelésügyi miniszter ur, a székelységi biztos és több miniszteri tanácsos kíséretében székelyföldi tanulmányutja alkalmából október hó 31-én Csikvármegye felől jöve törvényhatóságunkat is látogatásával szerencséselteti kegyeskedett, meglátogatta Kézdivásárhely városát is; a mily őszinte örömmel és tisztelettel fogadtatt, ugy azon biztató reményben váltunk el nagyméltóságától s díszes kíséretétől, hogy vármegyénk közgazdasági érdekeinek kellő méltánylására és előbbre vitelére a személyes tapasztalatok alapján szerzett benyomásoknak kívánt eredménye lesz.

Gyámügyek.

Séra Tamás, árvaszéki elnök bejelentette, hogy szeptember végén az árvák létszáma volt 12322 személy.

A háromszékvármegyei összesített gyámpénztárról leadott forgalmi kimutatás a következőket tartalmazza:

Kézpénz: Áthozatal szeptember hóról 3122 K. 84 fillér. Ehez bevétel 18908 K. 90 fillér.

Ebből kiadott 5320 K. 84 fillér, melyet a bevételből levonva, 13588 K. 42 fillér hozott át november hóra.

Magánkötelezvénny áthozatal szeptember hóról 513512 K.

A 13588 kor. 42 fillér kézpénzen kívül még 24 ezer korona felmondott kölcsönkövetelés kikölcsönzésre vár, kérvényező azonban nem jelentkezik mert más pénzintézetek nagyobb összegű kölcsönöket engedélyezhetnek, mint a törvény korlátai között szigorú eljárásra utalt gyámpénztár.

Adóügyek pénzügy.

Tusa Gyula, kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató havi jelentése szerint:

Az összes ágazatokban befolyt a bemutatott szávevősségi kimutatás szerint október havában 320631 K. 8 fl.

Egyenes adóban befolyt október havában 100972 K. 17 fl.

Hadmentességi díjban befolyt fl. évi október havában 2201 K.

Adóhátralék 541 920 K. hadi hátralék 37669 K.

Fogházügyi közbiztonság.

Stocker Antal, kir. ügyész jelentésében kimutatta, hogy a kézdivásárhelyi kir. törvényszéki fogházban, valamint a vármegye területén levő kir. járásbírósi fogházakban 1902. október hó utolsó napján le volt tartóztatva 54 elítelt, 17 vizsgálati, összesen 71; ezekből 62 férfi, 9 nő.

Időközben még 120 egyén volt tartóztatva.

Bűnvádi feljelentés érkezett 86.

Rabélfelmezésre kiadott 399 K. 79 fill.

Az élelmezés ellen panasz nem emeltett.

A tartóztatottak egészségi állapota általában jó volt.

Súlyosabb bűneset 3 merült fel.

Törvényszéki boncolás 4 esetben volt.

Közköztatás.

Csánki Gyula kir. tanfelügyelő havi jelentését lapunk következő számában közöljük.

Közmunka közlekedés.

Gyárfás Győző, kir. főmérnök október havi jelentéséből feleltük: A közutak állapota általában véve kielégítő volt október hónapban.

Előirányzott építkezések közül a barassó-ójtó-állami közút 60-61. km. szakaszán Oroszfaluban lévő 40. számú Kásonpatak-híd alépitményi munkái Malmos N. kir. mérnök művezetése mellett jelentékenyen előhaladtak. Elkészült a balparti hídfe, egészen a szerkezeti magasságig; a jobbparti hídfe-nél az alapozás befejeztével és ellenfal felfalazása folyamatban volt. Vállalkozóknak az államépítészeti hivatal utján felterjesztett időhosszabbítás iránti kérésére a kereskedelemügyi m. kir. miniszter husz napi időhaladékot engedélyezett s egyúttal megengedte

kolni, mert beteg lesz az illető. (A páros számok határa niesen megjelölve abban a könyvben, a honnan ezt a babonát kipuskáztam. Természetes, hogy én sem tudom önkényűleg megállapítani a tiszta igazságot)...

A ki András-napján bőjtöl, megálmodja, hogy ki lesz a véglegénye. Amennyiben ez a történelmi nap e hónapnak 30-ikán lesz, tanácsos bájos kis-asszonyok a dátumot megjegyezni. Ha két egyén többször találkozik egymással egy napon: egyik a másiknak adósa. Ujév napján nem szabad szárnyast enni, mert kirepül a szerencse a házból. Ha esik az eső és nap süt: az ördög veri a feleségét.

Ha a kés, villa, olló leestében megáll: vendég jön a házhoz. Ugyanez történik akkor is, ha a cizez moudás után az ajtóra néz, vagy ha szarka berreg a háztetőn.

Ha pedig a tűz pöröl, czivakodás lesz a ház-nál. A vadásznak, halásznak nem szabad szerencsét kívánni...

Ha valaki magát álmában mátkának látja: meghal. Ha pedig jég esik, vágd a baltát a küszöbbe s el áll a jégverés... Pávátollat a fiatal lány nem tart a ház-nál, mert akkor férjhez nem megy, valamint ez a baléset éri akkor is, ha tükröt tör össze. Ha valaki elfelejtett magával vinni valamit, vissza netérjen, mert nem lesz szerencséje... ha pedig 13-an ülnek az asztalnál... egynek biztosan nem jut ebéd vagy vacsora, mert csak tizenkettőre számítottak.

A kinek két szemöldöke közötti tér szőrös, az ravasz ember. A vörös haj és szakáll is ravasz-ságot jelent, a mit a babonások így adnak elő:

„Vörös ember, deres ló, ritkán válik abból jó.” Ehhez aztán a vöröshajnak csináltak még egy rigmust a maguk s mindnyájunk megnyugtására: de ha válik: igen jó.

Azt hiszem Hölgyeim és Uraim, hogy önök sem bánják már, ha én is kezdek válni a felolvasó asztaltól; fogadják tehát igaz köszönetemet, hogy a mézes-mázos szavakba burkolt keserű orvosságot elfogadni kegyesek voltak s mint lelkiismeretes orvosnak az a legforróbb vágyam, hogy a felálalt mixtum compositum senki emberfiának meg ne ártson, sőt mindenkinek: szökének úgy mint a barnának, haragos vagy bánatos tekintetük épügy, mint a szájasnak, alszegi vagy felszeginek, városainak mint kantainak, fiatalnak v. gy. kevésb... szépek vagy... különben mind szépek... testi, lelki hasznára szolgáljon... Boldog álmokat vagy szép álmokat nem kívánok, mert az ma — úgy hiszem — nem igen lesz.

A nemes c él é r d e k é b e n — ne is legyen!...

Háromszékvármegyében is szépen virul a babona Martonosban azt tartják, hogy a ki pénteken reggel fésülködik, annak kihull a haja. Tekintsenek kérem szét a balzsamos teremben megfogják látni, hányan nem figyeltek e megdöbbentő igazságra még azok is, a kik nem martonosiak.

Baróth község kis csirkéire féltékeny, azért ott szenteletlen bárkát nem visznek be a házba. Bereczk pedig hagyományos kegyeleitől hirdeti s adja szájról szájra, apáról-fiúra ez életbevágó meggyőződést: ha jární tudó gyermek kezénél fogva lépeget: vendég megy vagy jön.

Szentkatolna ellenben egész határozottsággal állítja, hogy ha a kakas az ajtóval szemben kukorékol: vagy lesz eső, vagy nem.

Torján pedig ép a napokban dobolták ki, hogy a kívül üres edényt visznek szembe, az okvetetlenül térjen vissza házába, mert vállalata szerencsétlen lehet. Szentléleki asszony vékonyabb felével nem tesz fát a tűzre, mert ellenkező esetben irokkal ajándékozza meg őt a Teremtő.

Csernátóban nem köt házasságot az a hajadon az Ur Oltára előtt, a kinek a baloldali gyertyája kevésbbé lobog vagy pláne kialszik...

Kézdivásárhelyt pedig legbabonásabb nem az a fekete ruhás urinő, a ki nem engedi meg, hogy szobájában egyszerre három gyertya égjen, mert akkor valaki meghal; sem az a fürge, kantai menyecske, a ki butorának roppanásában mindjárt ki-sértetet lát; sem azaz elegáns asszony, a ki pohár-ból vagy üvegből az utolsó cseppet a viláéért ki nem öntené, mert akkor az üvegben vagy pohárban — nem maradna semmi, hanem legbabonásabb egy bogár szemű, daliás honvéd főhadnagy: Hám Feri kedves barátom, legalább azt beszélük a városban, a ki pénteken soha el nem megy vadászni, mert — miként ő mondja — nem azért — mivel a péntek olyan bizonytalan értékű idő, hanem, mert a nyulak e napon valami be ső ösztöntől üze, ugys más határba vonulnak vendég szereplésre. Ellenben pontosan megjelen mindennap, pénteket sem véve ki Kovács Bernárdin kollégám uri lakában egy barátságos kis parázs tarok parthira még akkor is, ha a pöske Belezay összes fogásait a: toletróat, 4 királyt, pagát ultimót és volát-ot rekonstruza. De valamennyin tultesz a helyi sajtó főképviseelője

hogy a munkák a törvényes munka szünetnapokon is, az alépitmények és falazások befejeztéig folytathatók legyenek. A vasfeszítéskészítési gyári előállítását a „Danubus-Shonicheen. Hartman egyesült hajó- és gépgyár részvénytársaság” a megkötött szerződés alapján megkezdte.

A vármegye székház üléstermének átalakítási munkái Szabó Károly, kir. főmérnök állandó művezetése mellett folyamatban voltak. A földem-vaszerkezet alkatrészei megérkeztek és lemérlegelés alá vétettek, s a szakszerű szerelés megkezdése iránt intézkedés történt.

A sepsiszentgyörgyi m. kir. dohánygyár folytatódó építésére a m. kir. dohánygyárvédelmi központi igazgatóságnál megtartott árlejtés alapján az igazgatói lakás, egy melléképület és a kerítésre nézve. A munkák kivételével való megbízatást a marosvásárhelyi iparszövetkezet és Pap Dezső sepsiszentgyörgyi lakos nyerték el, a székelyföldi ipar támogatására való tekintetből.

A munkák állandó ellenőrzésével a kir. államépítészeti hivatal bízott meg.

Malmos N. kir. mérnököt az oroszfalvi híd állandó felügyeletétől szolgálatától az államépítészeti hivatal székelyhelyére berendelte.

Köszeghy József okleveles mérnököt kereskedelmiügyi m. kir. miniszter a sepsiszentgyörgyi m. kir. államépítészeti hivatalhoz három hónapi időtartamra, napidíjazás mellett szolgálatára beosztotta.

Iskolaépítési munkák vannak folyamatban Killyén, Étfalva-Zoltán és Pesolnek községben.

Kapcsolatosan a sepsiszentgyörgyi Mikótezátnak megnyitása iránt és a piaci helypénzszedés körül felmerült abusos iránt rövid úton külön is előterjesztést tett.

Folyó ügyek.

Sepsikörszék közszékház postával egyesített állami táviróhivatal, korlátolt nappali szolgálattal a közforgalomnak átadott. A közírási tételre alispánt a bizottság felkérte.

Belügyminiszeri rendeletre Molnár Józsiás országgy. képviselő panaszára Lengyel Károly szentkatolnai körjegyző ellen a 1899. évi XV. t. cz. 164. §-ába ütköző állítólagos fegyelmi vétség kivizsgálására az idézett t. cz. 1628. értelmében Imecs János és Vajna István bizottsági tagok kiküldetettek.

Olvasóinkhoz.

A „Székelyföld” már 21 év óta szolgálja a székelység erkölcsi és anyagi érdekeit, szerény eszközökkel ugyan, de igaz lelkesedéssel. S ha nagy sikerekre, nem

Vajna Vároly szerkesztő barátom, a ki olyan babonás, hogy például a jelen felolvasást ki nem tenné a „Székelyföld” legközelebbi számában azon meggyőződésben, hogy hiszen úgy sem olvasná el senki, mert mivelhogy már hallották.

Mi az?

Azt mondja valaki, hogy hallgassak elég . . . ?

Jó. Hát befejezem. Felolvasásomnak egyedüli célja a néhány percnyi szórakoztatásom kívül az volt, hogy az igazi buzgó, vallásos hitre tereljem becses figyelmüket. Hígyjék el m. t. H. és U. hogy a vallás élesíti értelmünket, a mennyiben összekötetésbe hoz Istennel; nemesíti szívünket, mert arra tanít, hogy az ember nyugalmát egyedül ő benne találja meg. Ez képezi akaratunk és eszelekvésünk vezéresillagát, mert mindkettőt meggyegyezteti, harmóniába hozza Istennel. Tehát igaz boldogságunk alapja ez. Azért mondja Da Montrefeltre Ágoston híres olasz egyházi szónok: „Ember névre csak az tarthat számít, ki mint ember gondolkodik és Istenben előre haladni törekszik . . . azok az emberek igaz barátai, a kik az embert vallásosságban meghagyni, de a babonából kigyógyítani iparkodnak.”

A huszadik század jelszava: haladás.

— Az éremnek ez csak egyik oldala —

Hiányzik róla a nemesebb: a vallás.

Ez legyen ezután mindnyájunk védpajzsa. Lobogjon a műveltség lángja szívünkben, De ajkunkon éljen a legszentebb név: Isten. Ha ily erények ékesítik sorba?

Fog csak kivesszük a földről: a babona.

hivatkozhatunk is azt az egyet dicsekvés nélkül elmondhatjuk, hogy egyetlen alkalmat sem mulasztottunk el, midőn a székelység, vármegye vagy a város érdekeinek támogatásáról volt szó, hogy kérő, támogató szavunkat ne hangoztattuk volna. Ugyan ezen irányu lesz jövőben is lapunk működése, lelkesen hirdetvén egyszersmind, mint a szabadelvű politikai irány tántoríthatatlan hívei azon eszméket is, melyek meggyőződésünk szerint hivatva vannak a magyar nemzeti állam megeremtésére.

Ehhez a huzafias munkához azonban szükségünk van a közönség szíves pártfogására is, melyet eddig is hálásan élveztünk s a melyre újlag tisztelettel appealálunk.

Kérjük olvasóinkat, terjesztésük lapunkat ismerőseik, barátjaik, az olvasókörök, ifjúsági egyesületek, a gazdakörök stb. között. Fizessenek elő lapunkra minél számottevőbban, hogy így mi is fokozottabb erővel és hasonló lelkesedéssel szolgálhassuk jövőben is a székelység érdekeit s más közügyeket.

Lapunk előfizetési díja jövőre is marad a régieben. Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Községek és tanítók kedvezményben részesülnek.

Kézdivásárhely, 1902. november 16.

A „SZÉKELYFÖLD”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPI HIREK.

— Királyi engedély. A király zágoni Albu Pál csendőrfőhadnagyának megengedte, hogy magyar nemessége és a „zágoni” előnév épségben tartása mellett, családnevét „Zágony”-ra átváltoztathassa.

— Áthelyezés. A magyar kir. igazságügyi miniszter Farkas Miklóst, a kézdivásárhelyi kir. törvényszékhez csak most kinevezett irodatisztet, hasonló minőségben áthelyezte a kézdivásárhelyi kir. járásbíróshoz.

— Esküvő. Deák Erzsikével, Deák Zsigmond teleki földbirtokos kedves leányával november hó 22-én tartja esküvőjét Héjja Gerő, teleki községi iskola tanító. Áldás legyen frigyükön.

— Sikasztás Kézdivásárhelyen szájról-szájra jár napok óta a hír, hogy a városi fogyasztási adópénztárnál nagy sikasztások történtek. Közgyűről lévén szó, utánajártunk a hír miben létének s ezek alapján a következőket írhatjuk egész bizonyossággal. A városi fogyasztási adóhivatali pénztárnál sikasztás nem történt. Az adópénztárt a felülvizsgáló kir. pénzügyi közegek gyakran megvizsgálták és mindig rendben találták. Ezek alapján a fogyasztási adópénztár kezelője: Benkő Lajos városi gazdatanácsos, ártatlansága tudatában — önmaga kérte maga ellen a fegyelmi vizsgálat elrendelését. A sikasztást és vele kapcsolatosan közzétett hamisítást Pál Lajos; fogyasztási adófelügyelő követte el és pedig 82 esetben 28 magánfél (koresmárosok és kereskedők (kárára összesen 2144 K. 50 fillért sikasztott el. A sikasztást oly módon vitte keresztül, hogy az ő köteleességét képező bor- és szeszmenyiség-felvételek alkalmával ajánlkozott a feleknek, hogy ő megkíméli a feleket a pénztárhoz való felfaradástól, s el fogja hozni az esedékes fogyasztási adóról szóló nyugtákat (fizetési bárczákat) s a pénzeket beszolgáltatja a pénztárba. A felek lépre mentek; 82 esetben 2144 K. 50 fillért a Pál Lajos kezéhez fizettek s ő erről a Benkő Lajos nevével ellátott fizetési bárczákat adott át, melyekre a Benkő Lajos nevét igen ügyesen ráhamisította. Ezt derítette ki a hivatalos vizsgálat, melyet közigazgatási uton folyó hó 12., 13. és 14-én Háromszékvármegye alispánja által kiküldött Dr. Demeter Gyula vármegyei t. főjegyző fogatosított.

— Halálozás. A következő gyászjelentést vetjük: Altörjái báró Apor Samu, es. és kir. őrnagy, Ó csász. és apost. kir. Felsőnének szárnysegédje, úgy saját, mint nővérei altörjái Apor Irma bárónő tiszt. alapítványi hölgy, Pietzeker Hermanné szül. altörjái Apor Margit bárónő és gyermekei Gabrielle, Jeanne, Alice, May és Margit, altörjái Apor Sarolta bárónő Ó kir. fensége a Luxemburgi nagyhercegnő és Nassaui hercegnő udvarhölgye, továbbá sógora Pietzeker Herman sz. k. alezredes a schweizer lovasságnál és sógoronője: özv. altörjái báró Apor Gáborné szül. erdődi Pálffy Fidéle grófnő és gyermekei: Sándor, Gizella, Sarolta, Gábor, Vilmos Henriette s végre nagybátya Strásow Henrik és összes többi rokonai nevében szomorodott szívvel adta tudtul felejtethetetlen anye illetőleg nagyanya,

anyós és nővér, méltóságos altörjái báró Apor Sándorné, szül. Strásow Sarolta, rövid, nehéz betegség után szombaton 1902. nov. 8-án d. e. 1/29 órakor életének 74-ik évében történt gyászos kimúltát. A drága halott hült tetemei hétfőn nov. 10-én 2 órakor lakásában (Baden, Franzensstrasse 40) evangélikus szertartás szerint szenteltetnek be és azután a városi temetőben örök nyugalomra helyeztetnek el. Baden, 1902. november 8-án.

— Nyilvános köszönet. Szöcs Ferencz kézdí-vásárhelyi gép- és mulakatos ur néhai nevelő szülői, Turóczi Mózes 1848—49-es ágyúöntő, honvédszázados és neje Szöcs Ilona nevére és emlékére, polgári leányiskolánk szorgalmas és jóviseletű tanulóinak megjutalmazására, 200 koronát juttatott alantírtakhoz, hogy ez összeget, mint alapítványt szabályszerű eljárás után, az iskola tulajdonába vegye. Midőn a fentnevezett és mindenkor köztiszteltetben álló néhaiak emlékére átadott alapítványi összeg átvételét elismerjük, Szöcs Ferencz urnak a tanügy érdekében hozott nemeslelkű áldozatáért, úgy az iskola fentartó négyelet, mint az iskola felügyelő-bizottságának és tanári testületének hálás köszönetét nyilváníttuk. Kézdivásárhelyen, 1902. november hó 14-én, Baló László felügy. biz. elnök, Balázs Márton igazgató.

— Az erdélyi püspöki ezim. A Kolozsvárt megtartott református egyházkerületi közgyűlésen Wlasics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszternek az erdélyi püspöki ezimre vonatkozó leiratával foglalkoztak. A leiratról kiténik, hogy a miniszter fent-tartja történelmi adatok alapján kibocsátott előbbi rendeletét. A miniszter hangsúlyozza, hogy az erdélyi püspöki ezimnek közjogi tartalma és jelentősége nincsen. Több felszólalás után a közgyűlés elhatározta, hogy ezt a kérdést „jobb időkre” hagyva orvoslását, állandó nyílt sérelemnek tekintik.

HIRDETÉSEK.

3026/902. tlkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbíróház, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szász Mihály és neje végrehajtóknak Benedek Mihály s neje végrehajtást szenvedő elleni 476 korona 40 fillér tőkekövetelés és járulóka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíróház területén levő, s Szöröse és Tamásfalva községek határára fekvő, a szörösei 855. számú tkj. könyvben 1684/1. hrsz. ingatlanra 25 kor., az 1886/2. hrsz. ingatlanra 69 kor., a 2910., 2911/2. hrsz. ingatlanra 101 kor., a szörösei 856. sz. tkj. könyvben 180., 181. hrsz. ingatlanra 366 kor. és a tamásfalvi 194. sz. tkj. könyvben 336., 337. hrsz. ingatlanra 44 korona összesen 605 koronában az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi november hó 20-ik napjának délután 9 órakor Szöröse községhezánál és ugyanazonnap délután 2 órakor Tamásfalva községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovaékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1884. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű olismervényt átszolgáltatni.

A királyi járásbíróház, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Kovásznán, 1902. évi aug. hó 21-ik napján.

Száva Jakab,
kir. aljbíró.

(218. 1—1.)

HIRDETMÉNY.

Ő cs. és apostoli kir. Fenségségnek legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után r. mellesleg tiszta jövedelem következő közhasznú és jótékony célokra fog fordítottatni 11 (tizenegy) egy mlő részben: 1. a vagyon-talan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a kézdívásárhelyi és vidéki Rudolf kórház, 3. a Magyar Gazdasszonyok országos egyesülete, 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Mária Dorettya egye-sület, 6. a budapesti első gyermekmenhely-egyesület, 7. a horvát Mensa Aca-de-mia, 8. a Stefánia pesti gyermekkórház egyelet, 9. az országos dijak-egylet, 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereségei az alább következő já-tékterv szerint 365,000 koronára rugnak, és pedig:

1 főnyeremény 150.000 K.	2 nyeremény 5.000 K.	50 nyeremény 10. K.
1 " 50.000 " 5 " 2.000 " 100 " 50 "		
1 " 20.000 " 10 " 1.000 " 1000 " 20 "		
1 " 10.000 " 20 " 500 " 6500 " 10 "		

Az összes nyereségek készpénzben fizetotnek ki.

A huzás visszavonhatlanul 1902. évi december hó 30-án Budapesten törénik.

== Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapitva. ==

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottó jövőti kiigazgatóságánál Budapesten (Csepelrakpart, Vámpalota) továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, vasuti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsében és váltóüzletben.

Budapesten, 1902. évi július 1-én.

(209 2-6)

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

A városhoz közel több
darab föld 6 évre
haszonbérbe kiadó.
Czim a kiadóhivatalban.

(217. 2-0.)

Megvételre kerestetik egy ócska
rézüst.

Czim megtudható ifj. Jancsó Mózes
könyvnyomdájában.

Altalunk kifizetett
főnyeremények

A m. kir.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK

november 20-án kezdődő HUZÁSÁRA

postafordultával küldünk szét sorsjegyeket az I-ső
osztályhoz:

1/8 K. 1.50 1/4 K. 3. — 1/2 K. 6. — egész K. 12. —

Csakis nálunk kaphatók az annyira kedvelt

KIS SZÁMOK:

1-től 300-ig.

A születési évszámok 1801-től 1900-ig
és más SZERENCSE SZÁMOK.

Az összeget postautalványon kérjük:

FŐVÁROSI SORSJEGYIRODA

BOGDÁNY S.

BUDAPEST, Sas-utca 23. I.

Telefon 14-41.

40.000, 30.000
és sok más nagyobb
nyeremény.

602.000 kor. a 240-es száma.

200.000 kor. a 46.008-es száma.

100.000 kor. a 72.559-es száma.

90.000 kor. a 2407-es száma.

400.000 kor. a 1.119-es száma.

200.000 kor. a 25.534-es száma.

100.000 kor. a 44.160-es száma.

(214. 3-3.)

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a Takarékpénztár épületéből

PAPIR-, IRÓSZER- és NYOMTATVÁNY KERESKEDÉSEMET valamint BUTOR-RAKTÁROMAT

folyó év december elején áthelyezem az id. Jancsó Mózes kereskedő üzlethelyi-ségébe, a Jancsó-féle gyógyszer-tár mellé, a hol ezután is nagy raktárt tartok minden fajta papirokban, nyomtatványokban, kouvertekben, irodai- és iskolai szerekben, tintákban.

Disztes kivitelü

dus választékban tartok legdiva-tosabb levélpapirokat, névjegye-ket, eljegyzési-, esketési- és báli meghívókat, gyászjelen-téseket.

Elvállalom minden fajta mű-vek, folyóiratok, bárczaköny-vek, árjegyzékek, vámezedulák és minden a nyomdászat körébe vágó munkák elkészítését disztes és a mai kor igényeinek teljesen megfelelő kivitelben, olcsó és ju-tányos árak mellett.

Könyvkötészetemben

beköttetek iskolai és kottás köny-veke, regényeket, valamint vá-rosi és községi hivataloknál elő-forduló összes nyomtatvinyokat, törvénykönyveket, azonkívül elvállalom elkészítés végett min-denféle könyvkötői munkákat a legegyszerűbbtől a legdisztesebb ki-vitelben.

A könyveket kívánatra ellát-tatom ércsarkokkal, a mi által azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Butor-raktáromban

mindig készletben vannak: háló-, ebédlő-és szalon berendezések, heverő- és ebédlő diványok, matraccok, a mo-lyeket saját felügyeletem alatt házamnál készítették; tartok továbbá: vaságyakat, mosdókat, ruganyos acél ágycetete-ket, gyermek koczikat, hajított és bőr támlaju székeket, függönytartókat, stb. stb., melyeket a legolcsóbb árak mel-lett árusítok el.

Szíves pártfogását ezutánra is kérve, maradok tisztelettel:

Ifj. JANCsó MÓZES.